

Zárójelentés

Bartha Elek vezető kutató

Etnikai és felekezeti kontakzóna néprajzi vizsgálata Északkelet-Magyarországon
OTKA 49349

A pályázatban vállalt célkitűzések felvázolása

Kutatócsoportunk az OTKA 2005-ben kezdődött pályázati ciklusában, egy, a korábbi eredményekre alapozott 4 éves kutatási projekt megvalósítását vállalta. Célkitűzésünk az volt, hogy a Kárpát-medence északkeleti régiójában, a Gömörtől Biharig terjedő több történeti vármegyén áthúzódó, etnikai, vallásfelekezeti, kulturális szempontból sokszínű területen, a 20. század folyamán végbement történeti, társadalmi, politikai folyamatokkal párhuzamosan, részben azok következményeként létrejövő kulturális változásokat, a tradicionális jelenségek átalakulásának főbb tendenciáit tárjuk fel.

Fő célunk a Debreceni Egyetem Néprajzi Tanszéke legerősebb hagyományait követve a tereporientált, átfogó és alapos, vallási és etnikai néprajzi kutatások végzése és az eredmények bemutatása volt (magyar és idegennyelvű tanulmányok, szintézis kötetek, konferencia előadások). Az életvezetési gyakorlat elemzésén keresztül kívántuk feltárni a kistérségekre jellemző magatartásmódok és viselkedésminták működését. Igyekeztünk minél szélesebb körben megvizsgálni az identitásváltást, a napjainkban tapasztalható etnikai és felekezeti arányokat, az etnodemográfiai tendenciákat, a települések népességszám változásait, etnikai és felekezeti összetételét. Továbbá vizsgáltuk a falusi lakosság közjogi, birtokjogi helyzetét, foglalkozási szerkezetét, valamint azt, hogy milyen mértékben határozzák meg a korábbi vallási és etnikai mentalitások, életvezetési stratégiák és magatartások a közösségeket létrehozó és megtartó szerepeket. Emellett dokumentálni kívántuk a vizsgált területen az elmúlt 10 évben végbement gazdasági-társadalmi átalakulások következményeit is.

A kutatás helyszíne

Terepmunka: Kutatócsoportunk tagjai a kutatási program keretében egyéni terepkutatásokat végeztek, és a hallgatóknak szervezett terepmunkákat vezették.

Főbb kutatási helyszínek: Beregszász, Beregdéda, Tiszapéterfalva, Mezőpetri, Csanálos, Vállaj, Nagykároly, Kishegyes, Gönc, Kassa és környéke, Lujzikalagor, Bákó, Kismarton, Abaújszolnok, Homrogd, Máriapócs, Hajdúdorog, Körösfő, Köröstárkány, Belényes, Zsáka, Furta, Körösszegapáti.

Levéltári gyűjtés: A tereporientált gyűjtőmunkát egészítette ki a kutatási területre vonatkozó levéltári néprajzi források feltárása is. Múzeumokban, néprajzi adattárakban, parókiák, plébániák irattáraiban párhuzamosan folyt a kutatás. A gyűjtött anyagok megtalálhatók beletárolva a DE Néprajzi Intézet Archivumában (DENIA) és a Gömör Archivumban (GA). A levéltári kutatások helyszínei: például Budapest, Múcsony, Debrecen, Nyíregyháza, Sárospatak, Freiburg.

A személyi feltételekben történt változások indoklása

A kutatási program megvalósítása érdekében létrehozott kutatócsoport tagságát azzal a céllal állítottuk össze, hogy a tudomány szak egyes területeinek szakértői vezessék a kutatásokat, az adatgyűjtő és feldolgozó munkát. A pályázat benyújtása és a szerződés

Zárójelentés – OTKA 49349

Etnikai és felekezeti kontakzóna néprajzi vizsgálata Északkelet-Magyarországon

megkötése között eltelt időben azonban szükségessé vált a személyi háttér módosítása. Erre – bár kis mértékben, de – a későbbiekben is szükség volt, hiszen a főként a DE Néprajzi Tanszék tudományos programjához kapcsolódó kutatásba lehetőségeinkhez mérten igyekeztünk a néprajz PhD program tehetséges doktoranduszait is bevonni.

Az évek folyamán azonban közülük többen befejezték tanulmányaikat, állást kaptak, így kutatásaikat szakkutatókként folytathatták tovább (Marinka Melinda, Kovács László Erik, Szonda István). A személyi feltételekben történt változás másik oka, hogy kolléganőnk, Nagy Éva szülési szabadságra ment, így a pályázatban vállalt feladatait csak részben tudta teljesíteni. A szakterületén folyó munkák irányításába külső kutatók bekapcsolására volt szükség, amire a kutatási program engedélyt nyert. A személyi feltételekben történt változások azonban továbbra is biztosították a pályázatban vállalt feladatok sikeres teljesítését.

A pénzügyi tervben történt módosulások indoklása

Az OTKA pályázat benyújtásakor tervezett költségfelhasználásban a kutatási időszak végére, előre nem kalkulálható tényezők miatt részben módosítást kellett végrehajtanunk. Az előzetesen engedélyezett átalakítások szerint a pályázat megvalósításának utolsó évében (2008-ban) két költség soron 30%-ot meghaladó változtatás történt.

Ezek az alábbiak voltak:

1. A „3.1 Külföldi utazás, konferencián való részvétel dologi kiadásai” az eredetileg tervezett, főként a 4 évre előre pontosan kevéssé meghatározható külföldi konferenciákon való részvétel miatt a költség soron túlköltés keletkezett.
2. A „3.3 Egyéb költség” soron a költségtöbblet a kutatások eredményét felsorakoztató könyvek, és a szintéziskötetek nyomdai költségeinek finanszírozása során keletkezett. Mivel más tervezett költség helyen maradvánnyal számolhattunk, ezért azokat az elfogadott átcsoportosítási kérvényünk alapján használtuk fel a projekt sikeres megvalósítása érdekében.

A kutatási eredmények bemutatása

Az OTKA pályázat évente benyújtott részjelentéseiben a kutatás menetéről részletes, szöveges beszámolót adtunk. Éppen ezért zárójelentésünkben a megvalósult eredményekről összegző módon adunk számot.

A terepkutatási eredményeket nemzetközi konferenciákon mutattuk be. Az OTKA kutatásban résztvevő kutatók, PhD hallgatók idegen nyelven tartották a kutatási eredményeket összefoglaló előadásokat. A nemzetközi szakmai nyilvánosság előtt bemutatott kutatási eredmények idegen nyelven (angol és német) a tanszék évkönyvében jelentek meg két kötetben (Ethnographica Carpathica 15 és 16. kötet).

Az OTKA kutatási program eredményeit magyar nyelven összegző háromkötetes szintézisből az első kötet megjelent (Etnikai és felekezeti kontakzónák I.). Két másik kötet kézirat formájában elkészült és megjelenés alatt áll.

1. Publikációk

Könyv: 11

1. Külföldön idegen nyelven: 1
2. Magyarországon idegen nyelven: 2
3. Magyarországon magyarul: 8

Könyvfejezet: 60

1. Külföldön idegen nyelven: 3
2. Külföldön magyarul: 3
3. Magyarországon idegen nyelven: 1
4. Magyarországon magyarul: 53

Folyóiratcikk: 35

1. Külföldön idegen nyelven: 2
2. Magyarországon magyarul: 33

Konferenciakiadvány: 3

1. Külföldön idegen nyelven: 2
2. Külföldön magyarul: 1

Az OTKA támogatással megjelent publikációk **összesen**, 2005-2009: **109**

2. Konferenciák, ismeretterjesztő előadások

Konferenciaszervezés

Az OTKA pályázat megvalósításának *első évében* a következő konferenciákat szerveztük

1. 2005. június 8. „Régiók, tájak, művek” című kötetbemutató szakmai szimpózium, Debrecen, DAB Székház
2. 2005. november 24. To Face the Differences and the Similarities - Cultural Awareness/Recollection by the Range of the Carpathians, Debrecen, DAB Székház

Az OTKA pályázat megvalósításának *második évében* a következő konferenciákat szerveztük

1. 2006. október 27-28. '56 a néphagyományban – Debrecen DAB Székház.
2. 2006. augusztus 22-26. VI. Hungarológiai Kongresszus, Vallásnéprajzi szekció, Debreceni Egyetem – közreműködés a szervezésben

Az OTKA pályázat megvalósításának *harmadik évében* a következő konferenciákat szerveztük

1. 2007. május 9.-én a „Vallástudományi kitekintések – Perspectives on the Study of Science of Religion” című nemzetközi szimpózium, Debreceni Egyetem

Az OTKA pályázat megvalósításának *negyedik évében* a következő konferenciákat szerveztük

1. 2008. február 21–22. „Die heutige Konnotation des schwäbischen Phänomenes”, Debrecen, Néprajzi Tanszék
2. 2008. május 26-27. „Kultúraközi, etnikai, vallási és társadalmi folyamatok kutatása a Fekete-Körös völgyében” című konferencia, Debrecen, Néprajzi Tanszék

Zárójelentés – OTKA 49349

Etnikai és felekezeti kontakzóna néprajzi vizsgálata Északkelet-Magyarországon

3. 2009. június 5. 60 éves a debreceni Néprajzi Tanszék – ünnepi konferencia és szakmai találkozó

Az OTKA támogatásával 2005-2009 között megvalósult konferenciák összesen: 8

Konferencia részvétel

Az OTKA pályázat megvalósításának *első évében* a résztvevő kutatók és PhD hallgatók a program támogatásával a következő konferenciákon vettek részt.

Az OTKA támogatással 2005-ben megvalósult konferencia-előadások száma: 14
(Az eredmények részletes kifejtését lásd a 2005-ös részjelentésben)

Az OTKA pályázat megvalósításának *második évében* a résztvevő kutatók és PhD hallgatók a program támogatásával a következő konferenciákon vettek részt.

Az OTKA támogatással 2006-ban megvalósult konferencia-előadások száma: 22
(Az eredmények részletes kifejtését lásd a 2006-os részjelentésben)

Az OTKA pályázat megvalósításának *harmadik évében* a résztvevő kutatók és PhD hallgatók a program támogatásával a következő konferenciákon vettek részt.

Az OTKA támogatással 2007-ben megvalósult konferencia-előadások száma: 27

Az OTKA pályázat megvalósításának *negyedik évében* a résztvevő kutatók és PhD hallgatók a program támogatásával a következő konferenciákon vettek részt.

Az OTKA támogatással 2008-ban megvalósult konferencia-előadások száma: 32

Az OTKA támogatással 2009-ben megvalósult konferencia-előadások száma: 17

3. Oktatás

A kutatócsoportban résztvevő kutatók számos egyetemi előadást tartottak, a pályázatban megjelölt témakörökkel kapcsolatban terepkutatásra felkészítő szakszemináriumokat vezettek, amelyeket empirikus terepkutatás követett. Ezáltal a Debreceni Egyetem Néprajzi Tanszékének hallgatói és doktoranduszai is bekapcsolódtak a terepmunkába. A különböző tudományos kötetekben, folyóiratokban publikált kutatási eredmények számtalan egyetemi és konferencia előadás anyagához szolgáltak szakirodalmi háttérként.

A kutatási eredmények hasznosíthatósága az oktatásban már a kezdettől érvényesült, ugyanis mind a néprajzi alapképzésben, mind a posztgraduális képzésben, mind pedig a PhD képzésben résztvevő hallgatók több szinten kapcsolódtak a kutatási programhoz. Egyrészt számos hallgató vett részt a pályázathoz kapcsolódó terepkutatásokban, amihez felkészítő szemináriumokon, egyetemi előadásokon mélyítették el szakmai ismereteiket. Másrészt a projektben résztvevő hallgatók számára lehetőség nyílt szakdolgozatuk, illetve disszertációjuk témakidolgozásakor az adott szakterület beható vizsgálatára. Ennek eredményeként az OTKA pályázatunk megvalósítása során feldolgozott anyag az elmúlt négy év folyamán számos szakdolgozat létrejöttét segítette elő, valamint a kutatásokhoz kapcsolódóan néhány disszertáció is elkészült, amelynek szerzői a terepkutatások során az OTKA kutatási projekt támogatásában is részesültek.

4. Hasznosíthatóság

Az OTKA támogatásával végzett kutatások eredményeit a mindennapi élet etnikai és vallási konfliktusain keresztül is sikerült a társadalom és nyilvánosság szélesebb rétegei számára is közérthető módon beemelnünk. Debrecenben található az ország legnagyobb menekülttábora, ami számtalan nemzet és vallási közösség tagjainak gyűjtőpontja. A rendőrség megkeresése és felkérése nyomán a kutatásban is résztvevő tanszéki oktatók az együttélés kulturális mintázatairól, a kulturális másságról, a toleranciáról tartottak előadásokat a rendészeti szervek és a menekülttábor alkalmazottainak. Az előadássorozat legfőbb témái a vallási türelem, az eltérő kulturális szokások és a különböző életvezetési stratégiák változatainak bemutatására, a vallási-etnikai konfliktusokra, az együttélési minták sajátosságaira terjedtek ki. Mindezeknek a kérdésköröknek a bemutatásához nagy segítséget jelentettek a jelenorientált és történeti kutatások, amelyeket a most lezárult OTKA pályázaton belül az etnikai és vallási kontakzónákban végeztünk.

Az OTKA támogatással 2007-ben, 2008-ban és 2009-ben megvalósult konferencia-előadások részletes felsorolása

Konferencia részvétel, előadások a 2007-es évben

Bartha Elek

1. 2007. május 9. Debrecen, Vallástudományi kitekintések - Perspectives on the Study of Science of Religion.
Előadás címe: Diversity of Religious Culture in a Central European region.
2. 2007. november 5–6. Miskolc „A nemzetiségek kutatásának újabb eredményei Északkelet-Magyarországon”.
Előadás címe: Etnikus hagyomány – liturgikus hagyomány.
3. 2007. május 31–június 1. Miskolc „Kulturális másság reprezentációi”
Előadás címe: A szakrális kultúra reprezentációja vegyes felekezetű közösségekben.

Bódi Erzsébet

1. 2007. március 29-30. Táplálkozásokultúra tudományos kutatásának kérdései. Szentendre.
Előadás: Étfelcsztiválok az újonnan alakult Hajdúhadházi kistérségben.
2. 2007. május 23-26. Europa identitatilor. IX. Simpozion International de Antropologie Culturala. Arad.
Előadás: Consiinta originii la svabii satmareni.
3. 2007. november 5–6. Miskolc „A nemzetiségek kutatásának újabb eredményei Északkelet-Magyarországon”.
Előadás címe: A néprajzi kutatások hatása a Derenkőről kitelepített lengyelek identitására.
4. 2007. december 18. A hagyományos karácsonyi ünnepekör. Beregszász. II. Rákóczi Ferenc Magyar Főiskola hallgatóinak rendezett kiállítás és ünnepi előadás.
Előadás címe: A karácsonyi ünnepünk.

Dénes Zoltán

1. 2007. november 5–6. Miskolc „A nemzetiségek kutatásának újabb eredményei Északkelet-Magyarországon”.
Előadás címe: A török hódoltság után Békés megyébe vándorolt nemzetiségek.

Zárójelentés – OTKA 49349

Etnikai és felekezeti kontakzóna néprajzi vizsgálata Északkelet-Magyarországon

Keményfi Róbert

1. 2007. április 21. Gyomaendrőd, „Paraszti textíliák”
Előadás címe: Népművészet – népi iparművészet
2. 2007. május 24–25. Budapest „Etnopolitikai modellek az Európai Unióban”
Előadás címe: Etnikai kartográfia mint a hatalmi beszédmód formája és az etnopolitika eszköze.
3. 2007. május 31–június 1. Miskolc „Kulturális másság reprezentációi”
Előadás címe: Az „idegen vizualizálása”: etnikai kartográfia – nemzeti olvasat
4. 2007. november 2–4. Zenta „Történelmi tudat – kulturális emlékezet”
Előadás címe: Így védte Dobó Eger várát? Történelmi tudat kontra képi parafrázis
5. 2007. november 5–6. Miskolc „A nemzetiségek kutatásának újabb eredményei Északkelet-Magyarországon”
Előadás címe: Nemzetiségi szempontok a Felföld néprajzához.
6. 2007. november 9–11. Liberec /Csehország „Grenzgebiet als Forschungsfeld. Aspekte der ethnographischen und kulturhistorischen Erforschung des Grenzlandes.”
Előadás címe: Kulturelles Grenzgebiet – kulturelle „Wirkungskräfte”
7. 2007. november 17. Budapest, A történelem nyomai az új térszerkezetben”
Előadás címe: Történelmi folyamatok – térbeli lenyomatok

Lajos Veronika

1. 2007. november 27-30. Wien, V. Forum Romania, Einheit in der Vielfalt: Rumänien und seine Kulturen.
Előadás címe: Realities of optional language usage in Moldavia after 2000.
2. 2007. május 31. Miskolc, A kulturális másság reprezentációi, MAKAT Konferencia, a Magyar Kulturális Antropológiai Társaság vándorkonferenciája I.,
Előadás címe: Találkozási pontok – a kulturális „idegenség” narratív megjelenítése a moldvai Lujzikalagorban.
3. 2007. augusztus 30-31. Marosvásárhely, Kisebbségi életpályák, IV. Kisebbségtörténelmi Konferencia,
Előadás címe: Románosító és magyarosító csángó életpályák.

Lovas Kiss Antal

1. 2007. május 24-25. Kiskunfélegyháza, Föld és társadalom. Nemzetközi történelmi néprajzi konferencia
Előadás címe: Telepített földművelők. A telepítési szempontok hatása a XXI. századi lokális identitásépítésre
2. 2007. október 3-4. Jászberény, A nő a Jászkunság társadalmában.
Előadás címe: Családfenntartó nők a rendszerváltozás után
3. 2007. november 5-6. Miskolc, A nemzetiségek kutatásának újabb eredményei Északkelet-Magyarországon.
Előadás címe: Migrációs jelenségek a keleti határmentén az EU csatlakozás óta

Marinka Melinda

1. 2007. nov. 7-9., Freiburg-i. Breisgau, Németország. „Kommunale Partnerschaft zwischen West und Ost” – Jahrestagung des Johannes-Künzig-Instituts,

Zárójelentés – OTKA 49349

Etnikai és felekezeti kontakzóna néprajzi vizsgálata Északkelet-Magyarországon

Előadás címe: Städtepartnerschaften als Ausdrucksform der „Interkulturellen Kommunikation“?

2. „Az eltűnt katona” – Konferencia a Kriza János Néprajzi Társaság és a Babeş-Bolyai Tudományegyetem Magyar Néprajz és Antropológia Tanszéke szervezésében.

Konferencia ideje és helye: 2007. december 14–15., Kolozsvár, Románia

Előadás címe: Háborús emlékképek és a katonasors ábrázolása egy kárpátaljai földműves emlékirataiban

Szilágyi Judit

1. 2007. július 6-10. (Lisszabon, Portugália): A Museum of Science, University of Lisbon szervezésében University Heritage: Universal Heritage? (UNIVERSEUM Annual Meeting) című konferencia

Előadás címe: University museums in Hungary, and the initiative works at the University of Debrecen

2. 2007. november 1-4. (Kolozsvár): RODOSZ. A romániai doktorandusz hallgatók, és fiatal kutatók szövetségének rendezésében.

Előadás címe: A tudomány hősei. Egyetemi professzorok nyilvános temetése.

3. 2007. december 14-16. (Kolozsvár): Kriza János Néprajzi Társaság „Az eltűnt katona” című konferenciája

Előadás címe: A kötelező katonai szolgálat emlékezete, és szerepe a hallgatói identitás kialakításában.

Telenkó Bazil Mihály

1. 2007. november 5-6. Miskolc, A nemzetiségek kutatásának újabb eredményei Északkelet-Magyarországon.

Előadás címe: Cigányok és görög katolikusok a Csereháton.

Konferencia részvétel, előadások a 2008-as évben

Bartha Elek

1. „Néprajz az oktatásban I.” Magyar Néprajzi Társaság, Budapest
2008. március 27.

Előadás címe: Az etnográfus egyetemi képzés helyzete.

2. Halkbilimi ve Kültür Günleri. International Symposium of Comparative Folklore and Cultural Studies. Ankara

2008. április 18.

Előadás címe: Aspects of Church Folklore.

3. Kultúráközi, etnikai, vallási és társadalmi folyamatok kutatása a Fekete-Körös völgyében. Debrecen

2008. május 25.

Előadás címe: Templom és közösség.

4. Transcending “European Heritages.” 9th SIEF Congress, Londonderry

2008. június 18.

Előadás címe: Cultural Heritage and Political Borders.

5. Doktorok Kollégiuma, Egyházi néprajzi szekció, Sárospatak

2008. augusztus 27.

Előadás címe: Vallás és nemzettudat.

Zárójelentés – OTKA 49349

Etnikai és felekezeti kontakzóna néprajzi vizsgálata Északkelet-Magyarországon

6. Nyelvek, irodalmak és kultúrák kölcsönhatása a Kárpát-medencében. Ungvár
2008. szeptember 25.

Előadás címe: Regionális és kulturális rétegződés a Magyar nyelvterület északkeleti vidékének folklórájában.

7. „Szakrális kisépitmények a Kárpát-medencében” Szeged
2008. október 8.

Előadás címe: A szakralitás megjelenési formái a tájban.

8. A víz kultúrája. MTA TŰ konferencia
2008. november 4.

Előadás címe: A víz a szakrális hagyományban.

Bódi Erzsébet

1. „Die heutige Konnotation des schwäbischen Phänomenes” – Theorien,
Methoden und Feldforschung

A konferencia ideje és helye: 20-23.02.2008, Debreceni Egyetem Néprajzi Tanszék

Előadás címe: The Traditional Eating Habits of the Schwabian People

2. 2008. Kolozsvár június 5-8. Konferencia címe: Trends in Farm Succession. International
workshop. org.: Department of Sociology, Cluj Napoca, Romania.

Előadás címe: Land inheritance rules at the Schwabs from Szatmár microregion

3. 2008. október 6. Esztár

Előadás címe: A falusi táplálkozáskultúra hagyománya.

4. 2008. november 14-17. From Slavic Ethnography to Central Anthropology, Krakkó,
Lengyelország

Előadás címe: Wpływ twórczości Kazimierza Moszynskiego na rozwój etnografii
węgierskiej

Keményfi Róbert

1. 2008. február 21–22. Debrecen

„Die heutige Konnotation des schwäbischen Phänomenes”

Előadás címe: Die räumliche Aspekte des ungrischen Nationalismus in der Zwischenkriegszeit

2. 2008. május 26. Debrecen

„Kultúraközi, etnikai, vallási és társadalmi folyamatok kutatása a Fekete-Körös völgyében”

Előadás címe: A Fekete-Körös völgy néprajza

3. 2008. június 11–12. Budapest MTA Kisebbségkutató Intézet

„Az etnicitás empirikus kutatásának dilemmái.”

Előadás címe: Földrajzi ideológiák – nemzetépítési folyamatok

4. 2008. június 16–20. Londonderry /Észak-Írország

„Transcending »European Heritages«: Liberating the Ethnological Imagination.” 9th SIEF
Congress

Előadás címe: „Imagination des kulturellen Raumes”

5. 2008. szeptember 25–27. Bern

„Osteuropa kartiert–Mapping Eastern Europe” Internationale FOSE-Konferenz,

Előadás címe: „Konstituierung ethnischer Räume, ethnischen Grenzen und Karten”

6. 2008. november 4. Budapest

„A víz kultúrája” Magyar Tudományos Akadémia

Előadás címe: Nagy folyók mitikus kultúráteremtő ereje

Zárójelentés – OTKA 49349

Etnikai és felekezeti kontakzóna néprajzi vizsgálata Északkelet-Magyarországon

Lajos Veronika

1. 2008. május 8-10. Veszélyeztetett örökség – veszélyeztetett kultúrák c. konferencia, Bákó-Pusztina, Románia
Előadás címe: „Felkelnének az öregek, lássák meg milyen jó most élni...” A modernitás és a migráció összefüggései.
2. 2008. május 26. Kultúraközi, etnika, vallási és társadalmi folyamatok kutatása a Fekete-Körös völgyében. Konferencia, Debrecen
Előadás címe: A transzkulturalizmus jelenségei a Fekete-Körös völgyében
3. 2008. november 4. A Víz Kultúrája, A Magyar Tudomány Ünnepe, Budapest
Előadás címe: Tisztaság és modernitás – a víz használatának változásai a moldvai csángók körében

Lovas Kiss Antal

1. 2008. szeptember 25-27. Nyelvek, irodalmak és kultúrák kölcsönhatása a Kárpát-medencében, XV. Nemzetközi Tudományos Konferencia, Ungvár,
Előadás címe: Kultúraváltás. Az Ukrajnából áttelepült értelmiségiek beilleszkedését befolyásoló tényezők.

Marinka Melinda

1. „Die heutige Konnotation des schwäbischen Phänomenes” – Theorien, Methoden und Feldforschung
A konferencia ideje és helye: 20-23.02.2008, Debreceni Egyetem Néprajzi Tanszék
Előadás címe: Diasporakommunikation und kulturelle Repräsentation der Sathmarer Schwaben
2. A Magyar Vallástudomány Története
Konferencia ideje és helye: 2008. május 15., Budapest
Előadás címe: A szentháromság-tisztelet kialakulása és hatása Szatmárban a 18. századtól napjainkig
3. Nyelvek, irodalmak és kultúrák kölcsönhatása a Kárpát-medencében. XV. Nemzetközi tudományos konferencia
Konferencia ideje és helye: 2008. szeptember 25-27., Ungvár, Ukrajna
Előadás címe: Kulturális reprezentáció a szatmári sváboknál
4. IX. RODOSZ Konferencia
Konferencia ideje és helye: 2008. november 21-23., Kolozsvár, Románia
Előadás címe: Migrációs formák a szatmári sváboknál betelepülésüktől napjainkig

Szilágyi Judit

1. 2008. május 18-19. (Budapest): Az ELTE és a WJLF konferenciája „Közép-európai egyetemi hallgatók a 20-21. században” címmel.
Előadás címe: Az 1950-55-ös időszak vizsgálata a debreceni egyetemen
2. 2008. május 26-27. (Debrecen): A Debreceni Egyetem Néprajzi Tanszékének szervezésében A „Kultúraközi, etnikai, vallási és társadalmi folyamatok kutatása a Fekete-Körös völgyében” című konferenciája
Előadás címe: A gyantai baptisták vallási kisközösségbe integrálódásának körülményei narratívák alapján.

Zárójelentés – OTKA 49349

Etnikai és felekezeti kontakzóna néprajzi vizsgálata Északkelet-Magyarországon

3. 2008. november 21-23. (Kolozsvár, Románia): RODOSZ. A romániai doktorandusz hallgatók, és fiatal kutatók szövetségének rendezésében
Előadás címe: Egy egyetemi múzeum lehetőségei kortárs kulturális vonatkozásban.

Telenkó Bazil

1. Kultúráközi, etnika, vallási és társadalmi folyamatok kutatása a Fekete-Körös völgyében. Konferencia. 2008. május 26. (Debrecen)

Előadás címe: Temetői hagyományok – etnikus vonások

2. „Az Észak-Alföld és Kárpátalja határok nélkül” c. szabadegyetem 2008. július 20. (Pomáz)

Előadás címe: Máriapócs és a görög katolikus magyarság

3. Doktorok Kollégiuma 2008. augusztus 27-29. (Sárospatak)

Előadás címe: Szempontok a szakrális térszerkezeti elemek néprajzi vizsgálatához Göncön.

Konferencia részvétel, előadások a 2009-es évben

Bartha Elek

1. VI. Gyomaendrődi Tudományos Néprajzi Konferencia, A víz szerepe a népeletben, Gyomaendrőd

2009. április 25.

Előadás címe: A víz szerepe a vallási kultuszban

2. 2009. augusztus 24-28. Doktorok kollégiuma. Budapest

Előadás címe: Határok és kapcsolatok a szakrális térszerveződésben.

Bődi Erzsébet

1. 2009. 04. 02-04. Németek a Kárpát-medencében, Bonyhád

Előadás címe: A lokális identitás néhány eleme a Szatmár megyében élő sváboknál.

2. 2009. június 5. 60 éves a Debreceni Néprajzi Tanszék – ünnepi konferencia és szakmai találkozó, Debrecen

Előadás címe: A hagyományos táplálkozás-kultúra újraértékelése

Keményfi Róbert

1. 2009. március 9–11. Oldenburg/Németország

„Aufbruch und Krise”. Das östliche Europa und Deutschen nach dem Ersten Weltkrieg.

Előadás címe: Publikationsstelle Wien – Außenstelle Budapest. Die Kartographie der Ungarndeutschen im Nationalsozialismus

2. 2009. május 7-9. Marburg, Németország

„Politsche Kartographie”

Előadás címe: Kartographie als ethnopolitisches Wesen

Lajos Veronika

1. 2009. február 18-20. Perpetual Motion? Transformation and Transition in Central, Eastern Europe and Russia. 9th International Postgraduate Conference on Central and Eastern Europe, London

Előadás címe: Modernity and Migration:

Transformations of a Relictum-Community in Eastern Europe

Zárójelentés – OTKA 49349

Etnikai és felekezeti kontakzóna néprajzi vizsgálata Északkelet-Magyarországon

2. 2009. június 5. 60 éves a Debreceni Néprajzi Tanszék – ünnepi konferencia és szakmai találkozó, Debrecen

Előadás címe: Etnográfiai kutatás és gyakorlati alkalmazás

Problémafelvetés a moldvai migráció kapcsán

3. 2009. augusztus 17-21. Re-inventing the rural between the social and the natural

The XXIII European Society For Rural Sociology Congress, Vaasa, Finnország

Előadás címe: Non-synchronism – aggregation of values

Transformations of a Romanian Rural Community

4. 2009. augusztus 31. – szeptember 5. Past and Present Stereotypes – Ethnological,

Anthropological Perspectives, 10th Finnish – Hungarian Ethnological Symposium, Budapest

– Dobogókő

Előadás címe: Ethnographic Stereotypes and Reality as Experienced:

The Empirical Present of the Moldavian Csángós' Everyday Life

Marinka Melinda

1. Németek a Kárpát-medencében

Konferencia ideje és helye: 2009. 04. 02-04., Bonyhád,

Előadás címe: Konzerválódott és felújított, valamint újszerű szokások a szatmári sváboknál

2. Új kutatások és elméletek a helytörténetírásban – Lokalitas, emlékezet, történelem I. szekció

Konferencia ideje és helye: 2009. 06. 26-27. Szatmárnémeti, Románia

Előadás címe: Lokális kötődés és az emlékezés terei a szatmári sváboknál

3. Doktorok kollégiuma

Konferencia ideje és helye: 2009. augusztus 24-28. Budapest

Előadás címe: A vallás közösség- és szokásmegtartó ereje a Nagykároly környéki sváboknál

Szilágyi Judit

1. 2009. június 5: 60 éves a Debreceni Néprajzi Tanszék. Ünnepi konferencia és találkozó.

Előadás címe: Előkészületek egy egyetemi múzeum létrehozásához.

2. 2009. június 10-13. (Toulouse, Franciaország): UNIVERSEUM NETWORK MEETING.

Előadás címe: How to be in request? Thoughts and ideas about the hungarian university museums and collections

3. 2009. június 24-25: (Szatmárnémeti, Románia): Lokalitas, emlékezet

Előadás címe: (magyar nyelven) A lokális identitás szerepe egy intézmény múzeumi bemutatásában

Telenkó Bazil

1. 2009. augusztus 24-28. Doktorok kollégiuma. Budapest

Előadás címe: Görögkatolikus szent helyek a XXI. században.